

DÖDSSTRAFFET GLOBALT 2020

1477+
människor

dömdes till döden
i 54 länder.

28 567+
människor

väntade på
att avrättas.

483+
människor

avrättades
i 18 länder.*

**Kina tros ha avrättat tusentals.*

2021-04-21 02:10 CEST

VÄRLDEN: Dödsstraffet under 2020

- **Egypten har utfört tre gånger så många avrättningar som under 2019**
- **Kina använde sig av dödsstraffet i samband med brott som hade att göra med att förhindra spridningen av covid-19**
- **Den tidigare USA-administrationen avrättade tio personer inom loppet av sex månader**
- **För tredje året i rad var antalet dokumenterade avrättningar det lägsta på ett decennium**

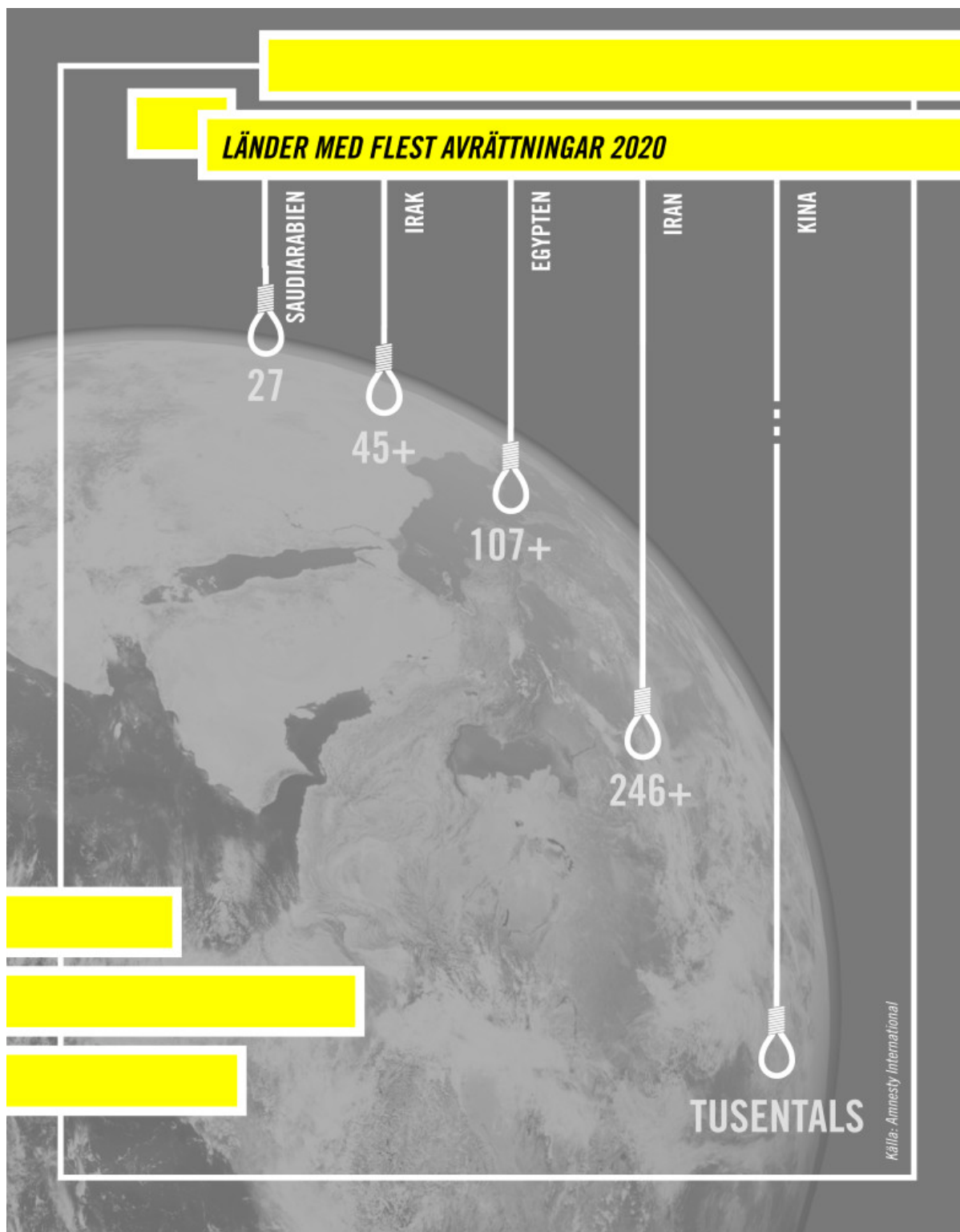
Att världen drabbats av en pandemi med alla de utmaningar det medför var

inte tillräckligt för att stoppa 18 länder från att utföra avrättningar under 2020. Det konstaterar Amnesty International i sin årliga rapport över hur dödsstraffet används globalt. Även om den övergripande trenden är att antalet avrättningar i världen minskar var det fortfarande länder som fortsatte att avrätta människor, eller till och med ökade antalet avrättningar, vilket visar på en total avsaknad av respekten för liv i en tid när världen är fokuserad på att skydda människor från ett dödligt virus.

Bland de länder som utförde avrättningar under 2020 finns **Egypten**, som tredubblade antalet avrättade jämfört med året innan, och **Kina** som annonserade tillslag mot kriminella handlingar som påverkade åtgärder som satts in för att minska spridningen av covid-19. Det här resulterade i att minst en man blev dömd till döden och avrättad. I **USA** återupptog Trumpadministrationen federala avrättningar efter ett 17 år långt uppehåll och avrättade 10 män inom loppet av sex månader. **Indien, Oman, Qatar** och **Taiwan** återupptog också avrättningar under 2020.

– Dödsstraffet är ett avskyvärt straff, och att fortsätta med avrättningar mitt under en pandemi visar än mer på den inneboende grymheten i straffet. Att kämpa mot ett dödstraff är svårt redan under vanliga omständigheter, men pandemin innebar att många människor som väntade på att avrättas inte kunde få tillgång till personlig juridisk rådgivning och många av de som ville visa sitt stöd var tvungna att exponera sig för allvarliga hälsorisker, risker som hade kunnat undvikas. Användandet av dödsstraffet under de här omständigheterna är ett särskilt flagrant brott mot mänskliga rättigheter, säger Agnès Callamard, Amnesty Internationals internationella generalsekreterare.

I flera länder påverkade restriktioner i samband med covid-19 på ett oroväckande sätt tillgången till juridisk rådgivning och rätten till en rättvis rättegång. Ett av länderna var **USA** där försvarsadvokater berättade att de inte kunde utföra avgörande utredningar eller möta sina klienter ansikte mot ansikte.

De fem länder som avrättar flest människor

Kina klassar avrättningar och dödsdomar som en statshemlighet och förhindrar att det görs en oberoende granskning av hur landet praktiserar dödsstraffet. Därför ingår inte Kina i Amnestys statistik över antal dokumenterade avrättningar. I och med att Kina avrättar tusentals personer varje år gör det landet till det land i världen som avrättar allra flest människor. I övrigt stod **Iran, Egypten, Irak** och **Saudi Arabien** för 88 procent av alla kända avrättningar under 2020.

Iran avrättade minst 246 personer, **Egypten** minst 107 personer, **Irak** minst 45 personer och **Saudiarabien** avrättade 27 personer.

Egypten tredubblade antalet kända avrättningar och var efter Kina och Iran det land i världen som utförde flest avrättningar under 2020. Minst 23 av de som avrättades dömdes till döden i fall som har att göra med politiskt våld, efter gravt orättvisa rättegångar som kännetecknades av framtvingade "bekännelser" och andra allvarliga människorättskränkningar som tortyr och påtvingade försvinnanden. En kraftig ökning när det gäller avrättningar ägde rum i oktober och november när de egyptiska myndigheterna avrättade minst 57 personer: 53 män och 4 kvinnor.

Även om antalet dokumenterade avrättningar i **Iran** fortsatte att vara lägre än tidigare år har landet i allt högre grad använt sig av dödsstraffet som ett vapen för politiskt förtryck mot dissidenter, demonstranter och personer som tillhör olika etniska minoritetsgrupper, vilket är ett brott mot internationell rätt.

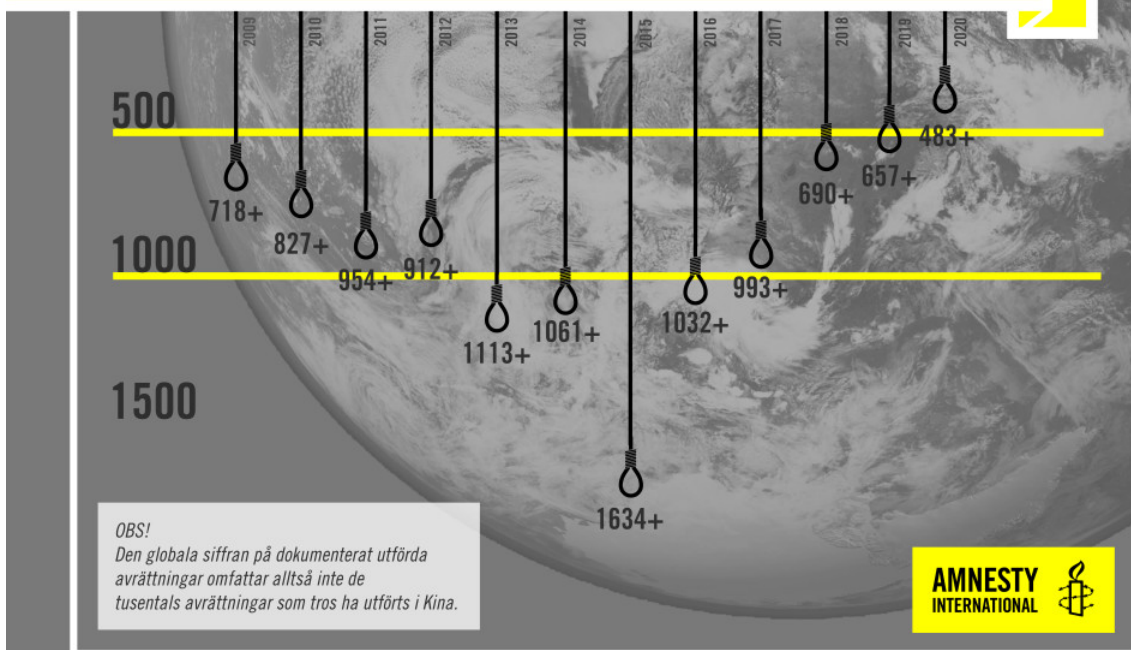
Många länder i Asien och Stillahavsområdet fortsatte att bryta mot internationell rätt som förbjuder att dödsstraffet används för brott som inte handlar om mord. Dödsstraff utdömdes för narkotikarelaterade brott i **Indonesien, Kina, Laos, Malaysia, Singapore, Sri Lanka, Thailand** och **Vietnam**, för korruption i **Kina** och **Vietnam** och för hädelse i **Pakistan**.

I **Bangladesh** och **Pakistan** utfärdades dödsstraff av domstolar som tillkommit genom speciallagstiftning och som ofta följer andra procedurer än ordinarie domstolar.

I **Maldiverna** satt fortfarande fem personer, som ska ha varit under 18 år när brotten de är dömda för ska ha begåtts, och väntade på att bli avrättade.

USA var det enda landet i Amerikaregionen som utförde avrättningar under 2020. I juli utförde Trumpadministrationen den första federala avrättningen på 17 år, och fem stater avrättade tillsammans sju personer. Totalt avrättades 17 personer i USA.

ANTALET AVRÄTTNINGAR SOM DOKUMENTERATS 2020 ÄR DET LÄGSTA PÅ ETT DECENNIUM

Källa: Amnesty International

Det lägsta antalet utförda avrättningar på ett decennium

Minst 483 avrättningar utfördes under 2020. Då ingår inte länder som klassar fakta om dödsstraffet som statshemligheter eller där det finns extremt begränsad med information, som **Kina, Nordkorea, Syrien** och **Vietnam**.

Även om siffran är chockerande hög är det trots allt det lägsta antalet bekräftade avrättningar som Amnesty dokumenterat på minst ett decennium. Det motsvarar en minskning med 26 procent jämfört med 2019 och 70 procent jämfört med det extremt höga antalet avrättningar som ägde rum under 2015 (minst 1 634 stycken).

Enligt rapporten är huvudskälet till att antalet avrättningar minskat framförallt att det skett färre avrättningar i länder som brukar avrätta många personer, även om en viss del av minskningen berodde på uppehåll med avrättningar på grund av pandemin.

De dokumenterade avrättningarna i **Saudiarabien** minskade med 85 procent, från 184 avrättningar under 2019 till 27 avrättningar under 2020 och de halverades i **Irak**, från minst 100 under 2019 till minst 45 under 2020. Inga avrättningar dokumenterades i **Bahrain, Belarus, Japan, Pakistan, Singapore** eller **Sudan** – länder som alla utförde avrättningar under 2019.

Antalet utfärdade dödsdomar som kan bekräftas var minst 1 477 under 2020. Det är en minskning med 36 procent jämfört med 2019. Amnesty har dokumenterat minskningar i 30 av de 54 länder där det är känt att dödsdomar utfärdats. Dessa verkar i flera fall kunna kopplas till förseningar och uppskov i samband med juridiska processer som uppstått med anledning av pandemin.

Undantag från detta var **Indonesien**, där antalet bekräftade dödsdomar (117) ökade med 80 procent jämfört med 2019 (80) och **Zambia**, där 119 dödsdomar utfärdades under 2020, vilket är 18 fler än under 2019 och det högsta dokumenterade antalet i Afrika söder om Sahara.

Dags att avskaffa dödsstraffet

Tchad avskaffade dödsstraffet för alla brott i maj 2020. **Kazakstan** skrev under det andra fakultativa protokollet till den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och närmade sig ett ratificerande av det i december. Protokollet syftar till att avskaffa dödsstraffet. I **USA** blev Colorado den 22:a amerikanska delstaten som avskaffade dödsstraffet. **Barbados** slutförde reformer för kunna att avskaffa det obligatoriska dödsstraffet.

I april 2020 har 108 länder, vilket är en majoritet av världens länder, helt avskaffat dödsstraffet för alla brott och 144 länder har avskaffat det i lag eller i praktiken – en trend som nu måste fortsätta.

– Trots att vissa regeringar fortsätter använda sig av dödsstraffet är helhetsbilden för 2020 positiv. Tchad har avskaffat dödsstraffet, tillsammans med delstaten Colorado, och antalet bekräftade avrättningar fortsatte att sjunka. Med 123 stater, fler än någonsin tidigare, som varit för FN:s generalförsamlings upprop om ett moratorium för avrättningar, ökar trycket på andra att följa efter. [Virginia blev nyligen den första södra delstaten i USA att avskaffa dödsstraffet och flera lagförslag om att avskaffa det på federal nivå finns nu hos kongressen.](#) Vi uppmanar ledare i alla länder som inte ännu har avskaffat det här straffet att låta 2021 bli det år då de avskaffar statligt sanktionerat dödande en gång för alla. Vi kommer fortsätta kampen tills dödsstraffet är avskaffat överallt, för gott, säger Agnès Callamard.

FAKTA om dödsstraffet under 2020

-Minst 28 567 personer satt i dödszell och väntade på att avrättas i slutet av 2020.

-Följande metoder användes vid avrättningar i olika delar av världen under 2020: halshuggning, elavrättning ("elektriska stolen"), hängning, giftinjektion och arkebusering.

-Dödsdomar har utdömts i länder där rättegångarna inte uppfyllt de internationella kraven för rättvisa rättegångar. Det gäller framför allt i Bahrain, Bangladesh, Egypten, Iran, Irak, Jemen, Malaysia, Pakistan, Saudiarabien, Singapore och Vietnam.

-Omvandlingar av dödsstraffet eller benådningar från dödsstraffet noterades i 33 länder och minst 18 personer som blivit dömda till döden blev rentvådda i sex länder: Kamerun (3), Kina (1), Singapore (1), Taiwan (1), USA (6) och Zambia (6).

Mer fakta kring dödsstraffet 2020 med bland annat korta regionala sammanfattningar finns här: [amnesty.se/dödsstraff2020](https://www.amnesty.se/dödsstraff2020)

Rapporten finns bifogad som pdf på engelska och finns även på fler språk på www.amnesty.org Bifogat finns också fakta och regionala sammanfattningar, på engelska, samt en karta och mer information om de tio länder som verkställt avrättningar de senaste tio åren. Den kartan finns också inuti rapporten.

Amnesty International är en oberoende internationell organisation som arbetar för att mänskliga rättigheter ska gälla alla, nu och i framtiden. Genom att avslöja kränkningar och skapa uppmärksamhet och opinion sätter vi press på regeringar och makthavare runt om i världen.

Läs mer om vårt globala arbete på www.amnesty.org, där hittar du också alla de nyheter, blixtaktioner och rapporter vi publicerar.

Kontaktpersoner

Ami Hedenborg

Presskontakt

Pressansvarig/talesperson

press@amnesty.se

+46 (0)70 433 09 16